

Studieplan 2017/2018

Norsk som andrespråk for opplæring av voksne

Studiepoeng: 30

Studiets nivå og organisering

Norsk som andrespråk for opplæring av voksne tilbys i to varianter, en for studenter med mindre enn 30 studiepoeng norsk, og en for studenter med 30 studiepoeng eller mer. Norsk som andrespråk for opplæring av voksne, uten norsk, er et deltidsstudium på bachelornivå med normert studietid på to semestre. Studiet omfatter to emner à 15 studiepoeng. Anslått arbeidsmengde på et deltidsstudium på 30 studiepoeng er 20 timer per uke. Det er mulig å søke opptak til emne 1 «Norskfaglige basistemaer i sammenliknende perspektiv» og avlegge eksamen i kun dette emnet. Emne 2 «Språkutvikling og andrespråksdidaktikk for voksne» forutsetter gjennomført emne 1.

Bakgrunn for studiet

Økt globalisering fører til at stadig flere i det norske samfunnet har en annen språkbakgrunn enn norsk. Dette krever at samfunnet legger til rette for språkopplæring for voksne. I rapporten *Voksenlæreres kompetanse og kompetansebehov* fra 2015 presenterer VOX en kartlegging av kompetansen til lærere som underviser voksne i norsk som andrespråk. Her blir det dokumentert at en stor andel ikke har utdanning i norsk som andrespråk og/eller voksenpedagogikk. Hele 20 % har verken formell utdanning i norsk eller norsk som andrespråk. Disse forholdene er bakgrunnen for at regjeringen i stortingsmeldingen *Fra utenforskap til en ny sjanse* signaliserer at det vil komme kompetansekrav for undervisningen. Dette studiet skal utvikle studentenes forutsetninger for å drive opplæring for voksne, som ikke har norsk som førstespråk.

Læringsutbytte

En student med fullført studieprogram skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om norsk språk og norsk i et kontrastivt perspektiv
- har kunnskap om flerspråklighet, andrespråklæring og voksnes tilegnelse av norsk som andrespråk
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor didaktisk tilrettelegging av voksnes språklæring på ulike arenaer, inkludert arbeidsliv

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglige kunnskaper til å planlegge, gjennomføre og evaluere begrunnede undervisningsopplegg for utvikling av voksnes andrespråksferdigheter
- kan anvende faglige kunnskaper til å analysere, vurdere og dokumentere voksnes andrespråkslæring
- kan samarbeide med miljøer, arbeidsliv og institusjoner på opplæringsstedet som del av opplæringen

Generell kompetanse

Studenten

- kan bidra til en kunnskaps- og erfaringsbasert opplæring for voksne med norsk som andrespråk

Målgruppe

Studiet retter seg mot lærere i norskopplæring eller grunnskoleopplæring for voksne minoritetsspråklige, som har mindre enn 30 studiepoeng i norsk.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Studiet er relevant for arbeid med norskundervisning og grunnskoleopplæring for voksne innvandrere, og det kan danne grunnlag for videre studier i norsk som andrespråk.

Opptakskrav og rangering

For å få opptak til studiet må studenten ha høyere utdanning tilsvarende en bachelorgrad og arbeide med norskopplæring eller grunnskoleopplæring for voksne.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen er hovedsakelig nettbasert med bruk av høgskolens e-læringssystem, inklusive datofestede nettseminarer med obligatorisk deltakelse. I tillegg er det fire obligatoriske samlinger i løpet av studieåret. Hver samling går over to dager på Høgskolen i Innlandet, studiested Hamar.

Vurderingsformer

Mappeeksamen og individuell skriftlig rapport med justerende muntlig eksamen.

Forskningsbasert undervisning

Undervisningen er basert på aktuell norsk og internasjonal forskning på relevante fagfelt.

Internasjonalisering

Gjennom studiet vil studentene bli gjort kjent med internasjonale perspektiver på andrespråklæring, blant annet gjennom faglitteratur skrevet av forskere som representerer internasjonale fagmiljøer.

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av to emner à 15 studiepoeng, som til sammen skal sikre faglig og didaktisk kompetanse i norsk som andrespråk for undervisning av voksne innvandrere. I emne 1 «Norskfaglige basistemaer i sammenliknende perspektiv» ligger hovedvekten på norsk språk og på voksnes språklæring i et andrespråksperspektiv, mens emne 2 «Språkutvikling og andrespråksdidaktikk for voksne» har fokus på det teoretiske og metodiske grunnlaget for andrespråksundervisning.

Innhold og arbeidsmåter er i stor grad knyttet til studentenes arbeidsplass. Studentene arbeider individuelt, parvis og i grupper både på samlinger og på nettet, og inviteres til drøfting og deling av undervisningserfaringer.

Sentralt i studiet er et individuelt prosjekt der studentene får erfaring med å fordype seg i et selvvalgt tema ved å planlegge og gjennomføre et utviklingsarbeid på egen arbeidsplass. Det gis veiledning av faglærer i tilknytning til prosjektet.

Emnetabell

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				S1(H)	S2(V)
NOA3001	Norskfaglige basistemaer i sammenliknende perspektiv	15	O	15	
NOA3002	Språkutvikling og andrespråksdidaktikk for voksne	15	O		15
Sum:				15	15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

NOA3001 Norskfaglige basistemaer i sammenliknende perspektiv

Emnekode: NOA3001

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om norsk språk og norsk i kontrastivt perspektiv
- har kunnskap om karakteristiske trekk ved norsk innlærerspråk
- har kunnskap om flerspråklighet og voksnes andrespråklæring

Ferdigheter

Studenten

- kan analysere norsk språk på ulike språknivåer
- kan bruke fagkunnskap til å analysere og vurdere eksempler på innlærerspråk
- kan bruke fagkunnskap om norsk språk og om andrespråklæring som grunnlag for undervisning av ulike grupper voksne

Generell kompetanse

Studenten

- kan utveksle synspunkter og erfaringer innen fagområdet og bidra til utvikling av god praksis

Innhold

- Norsk språklære og norsk i et kontrastivt perspektiv
- Analyse av norsk språk og innlærerspråk
- Flerspråklighetsteori
- Språkutvikling og språklæring i andrespråksperspektiv
- Voksenpedagogiske prinsipper for andrespråksopplæring

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen går over ett semester og er i stor grad nettbasert med bruk av høgskolens e-læringssystem. Arbeidsformene er nettseminarer, nettprøver og gruppearbeid på nett. I tillegg er det to samlinger over to dager hver, med obligatorisk frammøte. Studentene skriver individuelle fagtekster med veiledning; to av disse skal videreutvikles etter veiledning og leveres som eksamen i emnet. Veiledningen vil i hovedsak foregå på nettet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Deltagelse på alle samlinger (minimum 80 % av timene)
- Deltagelse på inntil fire nettseminarer som spesifisert i semesterplanen
- Inntil tre individuelle tester på samling eller nett
- Noen individuelle skriftlige fagtekster

Eksamen

Mappeeksamen. To individuelle skriftlige fagtekster, der det er gitt veiledning på utkast i løpet av semesteret, leveres i mappe. Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Det er ingen begrensninger på bruk av hjelpemidler under arbeidet med fagtekstene til eksamensmappen.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

NOA3002 Språkutvikling og andrespråksdidaktikk for voksne

Emnekode: NOA3002

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Gjennomført og bestått emne 1 «Norskfaglige basistemaer i sammenliknende perspektiv» eller tilsvarende kunnskaper.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om ulike teorier om andrespråkslæring
- har kunnskap om relevante læreplaner og analoge og digitale læringsressurser for voksne innlærere
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid om lese- og skriveopplæring og utvikling av muntlige ferdigheter for voksne med norsk som andrespråk
- har kunnskap om vurdering av voksne minoritetsspråkliges muntlige og skriftlige språkferdigheter
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid om arbeidsrettet språkopplæring

Ferdigheter

Studenten

- kan gi faglig funderte analyser av læreplaner og analoge og digitale læringsressurser for voksne, som har norsk som andrespråk
- kan legge fram begrunnede undervisningsopplegg for utvikling av muntlige og skriftlige ferdigheter for voksne med norsk som andrespråk
- kan analysere og vurdere tester, kartleggingsprøver og andre vurderingsformer beregnet på voksne med norsk som andrespråk
- kan bruke kursdeltakernes morsmål som ressurs i norskopplæringen
- kan benytte IKT-verktøy i undervisning og legge til rette for utvikling av digitale ferdigheter hos voksne med norsk som andrespråk
- kan involvere miljøer, arbeidsliv og institusjoner på opplæringsstedet som del av opplæringen

Generell kompetanse

Studenten

- kan bidra til en kunnskaps- og erfaringsbasert opplæring for voksne med norsk som andrespråk

Innhold

- Kognitive og sosiokulturelle språklæringsteorier
- Faghistorie, læreplaner og læringsressurser
- Utvikling av språklig bevissthet i en flerspråklig kontekst
- Grunnleggende og videre lese- og skriveopplæring
- Vurdering, testing og kartlegging av språkferdigheter
- Andrespråkspedagogiske perspektiver i forskjellige fag
- Sammenheng mellom morsmålskompetanse og andrespråklæring
- Samarbeid med institusjoner og miljøer på opplæringsstedet

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen går over ett semester og er i stor grad nettbasert med bruk av høgskolens e-læringssystem. I tillegg er det to samlinger over to dager hver, med

obligatorisk frammøte. En viktig del av studiet er et praksisorientert utviklingsarbeid som prøver ut ny faglig og fagdidaktisk kunnskap på egen arbeidsplass. Studentene får individuell veiledning til prosjektet, og rapport fra prosjektet utgjør eksamen i emnet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Deltagelse på alle samlinger (minimum 80 % av timene)
- Deltagelse på inntil fire nettseminarer som spesifisert i semesterplanen
- En fagtekst i form av en prosjektbeskrivelse knyttet til det praksisorienterte utviklingsarbeidet

Eksamen

Individuell skriftlig rapport fra det praksisorienterte utviklingsarbeidet, med justerende muntlig eksamen. Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Det er ingen begrensninger på bruk av hjelpemidler under arbeidet med den skriftlige rapporten fra det praksisorienterte utviklingsarbeidet. Til muntlig eksamen er det ikke tillatt med hjelpemidler.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap